

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

Sedmi razred

Školska godina: 2012. / 2013.

Četvrtak, 7. ožujka 2013.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

54	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Zadatke rješavate 60 minuta.
2. Pišete plavom ili crnom kemijskom olovkom.
3. Odgovore u testu upisujete na za to predviđena mjesta.
4. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
5. Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišite izvorno.
6. Zadatci s kratkim slobodnim odgovorom na kraju testa rješavaju se uz pomoć koncepta: nakon formuliranja konačnog odgovora na konceptu, odgovor se prepisuje u test. Jednom upisan odgovor ne može se prepravljati. Konačan odgovor upisuje se u test čitkim pisanim slovima, a osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišu se izvorno. Učenik je dužan predati u omotnici uz test i koncept.

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Kako se zove najznačajniji preporoditelj među gradišćanskim Hrvatima?

1	
---	--

- A. Fra Grgo Martić
- B. Ivan Antunović
- C. Fra Ivan Franjo Jukić
- D. Mate Meršić Miloradić

2. Kojim se izumom proslavio Alfred Nobel?

1	
---	--

- A. parnim strojem
- B. električnom žaruljom
- C. dinamitom
- D. telefonom

3. Koje godine je Bosna i Hercegovina pripojena (anektirana) Austro-Ugarskoj Monarhiji?

1	
---	--

- A. 1909.
- B. 1910.
- C. 1908.
- D. 1911.

4. Kako se zove najistaknutija ruska carica prikazana na slici?

1	
---	--

- A. Viktorija
- B. Marija Antoaneta
- C. Katarina II. Velika
- D. Marija Terezija

5. Priključenjem koje države je završeno konačno ujedinjenje Italije 1870. godine?

- A. Papinska Država
- B. Venecija
- C. Lombardija
- D. Kraljevina Sardinija

1	
---	--

6. Kako se zove dokument koji je omogućio Mariji Tereziji da postane prva žena na habsburškom prijestolju?

- A. Urbar
- B. Građanski zakonik
- C. Pragmatička sankcija
- D. Patent o vjerskoj toleranciji

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima kronološki poredajte navedene pojmove, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

7. Poredajte kronološki navedene dokumente ili programe po nastanku.

2	
---	--

- A. _____ *Zahtijevanja naroda*
- B. _____ *Patent o vjerskoj toleranciji*
- C. _____ *Deklaracija neovisnosti*
- D. _____ *Načertanije*
- E. _____ *Oktorirani ili nametnuti ustav*

8. Poredajte kronološki navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ *Okupacija Bosne i Hercegovine*
- B. _____ *Uveden mađarski jezik kao obvezatan u škole u Hrvatskoj*
- C. _____ *Međimurje vraćeno u sastav Hrvatske*
- D. _____ *Bečki kongres*
- E. _____ *Ukidanje Dubrovačke Republike*

9. Poredajte kronološki navedene institucije po njihovu nastanku.

2	
---	--

- A. _____ *Matica ilirska*
- B. _____ *Dalmatinski sabor*
- C. _____ *Hrvatsko kraljevsko vijeće*
- D. _____ *Zastupnički sabor u Hrvatskoj*
- E. _____ *Kraljevska akademija u Zagrebu*

III. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Pridružite događajima odgovarajuću godinu.

3	
---	--

1. _____ <i>Bitka kod Waterlooa</i>	A. 1789.
2. _____ <i>Francuska revolucija</i>	B. 1797.
3. _____ <i>Ukinuta Mletačka Republika</i>	C. 1870.
4. _____ <i>Ukinuto kmetstvo u Rusiji</i>	D. 1815.
5. _____ <i>Francusko – pruski rat</i>	E. 1776.
	F. 1869.
	G. 1861.

11. Povežite odgovarajuću osobu s važnim otkrićem.

3

1. _____ Parobrod	A. Alexander Graham Bell
2. _____ Telefon	B. Nikola Tesla
3. _____ Motor na izmjeničnu struju	C. Samuel Morse
4. _____ Parna lokomotiva	D. Thomas Edison
5. _____ Telegraf	E. James Watt
	F. George Stephenson
	G. Robert Fulton

12. Pridružite djela njihovim autorima.

3

1. _____ <i>Utopija</i>	A. Ludwig van Beethoven
2. _____ <i>Društveni ugovor</i>	B. Jean Jacques Rousseau
3. _____ <i>Kapital</i>	C. Johann Wolfgang Goethe
4. _____ <i>Faust</i>	D. Thomas More
5. _____ <i>Nabucco</i>	E. Giuseppe Verdi
	F. Robert Schumann
	G. Karl Marx

13. Povežite osobu s odgovarajućom državom.

3

1. _____ Maximilien Robespierre	A. Srbija
2. _____ Janez Bleiweiss	B. Italija
3. _____ Miloš Obrenović	C. Poljska
4. _____ Giuseppe Mazzini	D. Njemačka
5. _____ Fryderyk Chopin	E. Rusija
	F. Slovenija
	G. Francuska

14. Povežite pojam s određenom osobom.

3

1. _____ engleska kraljica	A. Josip Jelačić
2. _____ prvi predsjednik SAD-a	B. Maksimilijan Vrhovac
3. _____ hrvatski ban	C. Viktorija
4. _____ cetinjski vladika	D. Giuseppe Garibaldi
5. _____ zagrebački biskup	E. Florence Nightingale
	F. Petar Petrović Njegoš
	G. George Washington

IV. U sljedećim zadacima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

15. Franjo I. odrekao se titule cara Svetog Rimskog Carstva Njemačkog Naroda godine _____.

1	
---	--

16. Poslije višestoljetne mletačke vlasti, Habsburškoj Monarhiji (1797. do 1805.) pripale su Dalmacija i _____.

1	
---	--

17. Hrvatsku himnu 1846. godine uglazbio je _____.

1	
---	--

18. Ljudevit Gaj i njegovi suradnici smatrali su Južne Slavene potomcima starih Ilira, pa su se preporoditelji nazivali _____.

1	
---	--

19. Rečenicu „Regnum Regno non praescribit leges“ na Ugarskom saboru izgovorio je hrvatski ban _____.

1	
---	--

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

20. Pogledajte sliku, proučite ulomak iz izvornoga povijesnoga teksta i odgovorite na pitanja.

„...U doba Rimljana Dalmacija je brojila četiri do pet milijuna stanovnika, danas ima dvije stotine i pedeset tisuća, svega dvadeseti dio! Rudnici mrkog ugljena mogli su se

iskorištavati lako i u izobilju. u Italiji ih nema ni za lijek, a planina Promina, udaljena je dvije milje od Drniša i četiri od Skrada do kojeg mogu uploviti i najveći brodovi... (...) ...Kada postadoh guvernerom Ilirskih pokrajina namjeravah ih iskoristiti, ali sudbina me odvede drugim ciljevima ubacivši me u daleke kombinacije. (...) “

A. Kako se zove upravitelj /namjesnik Ilirskih pokrajina o kojem se govori u ovom ulomku?

1	
---	--

B. Koji je vladar osnovao Ilirske pokrajine?

1	
---	--

C. O kojoj luci na Jadranu se govori u ovom odlomku?

1	
---	--

---

21. Proučite ulomak iz izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„(...) ...Najpoznatiji skladatelj preporodnog doba. Po zanimanju činovnik, bilježnik. Skladao je prvu hrvatsku operu. Uglazbio je veliki broj hrvatskih budnica i lirskih pjesama. Godine 1847. napustio je činovnički posao i otišao studirati glazbu u Prag. (...) “

A. O kome se govori u ovom odlomku ?

1	
---	--

B. Kako se zove prva hrvatska opera?

1	
---	--

C. Kako se zove zemlja u kojoj je studirao glazbu?

1	
---	--

VI. U sljedećim zadacima odgovorite ukratko na pitanja o pojmovima.

22. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

- A. Umjetnički stil koji je svoj uzor pronašao u oponašanju klasične grčke i rimske umjetnosti.

1	
---	--

- B. Jednostrano pripojenje nekog područja u sastav druge države.

1	
---	--

- C. Široka obiteljska zajednica koja je obuhvaćala nekoliko obiteljskih naraštaja, kao i bliže srodnike istog naraštaja. Članovi zajednice živjeli su u istom domaćinstvu.

1	
---	--

---

23. Navedite pojam na koji se odnosi sljedeće značenje:

- A. Učenje koje se protivi apsolutizmu i feudalizmu. Predstavnici ovog učenja naglašavaju osobnu slobodu i prava čovjeka te se zauzimaju za opće pravo glasa, slobodu tiska i privatno vlasništvo.

1	
---	--

- B. Izgradnja tvornica i napredak u proizvodnji, prometu i brojnim znanostima.

1	
---	--

- C. Naprava za izvršenje smrtne kazne odsijecanjem glave.

1	
---	--

VII. U sljedećim zadacima s kratkim slobodnim odgovorom navedite i ukratko opišite ili objasnite traženu činjenicu.

- 24. Hrvatski narodni preporod u Istri započeo je u drugoj polovici 19. stoljeća otvaranjem čitaonica i tiskanjem knjiga na hrvatskom jeziku.**

A. Kako se zove najistaknutiji hrvatski preporoditelj i političar u Istri?

1	
---	--

B. Objasnite u nekoliko rečenica tijekom narodnog preporoda u Istri te navedite njegova obilježja i specifičnosti u odnosu na Bansku Hrvatsku.

4	
---	--

---

25. Početkom lipnja ban Jelačić sazvaio je u Zagrebu prvo zasjedanje Hrvatskog zastupničkog sabora.

A. Koje godine je održano prvo zasjedanje Hrvatskog zastupničkog sabora?
